

Javaslat a

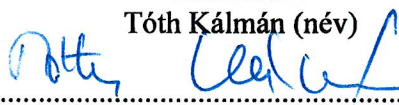
„[Hagyományok Hegye Történelmi, Néprajzi és Természetismereti Központ¹]”

települési/tájegységi/ágazati²

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Tóth Kálmán (név)

 (aláírás)

Pápa, 2022. 01. 06. (település, dátum)

(P. H.)

¹ Kérjük, adja meg a nemzeti érték pontos megnevezését.

² Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Hagyományok Hegye Egyesület

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Tóth Kálmán

Levelezési cím: 8500 Pápa, Veszprémi u. 24.

Telefonszám: 0620-9184-266

E-mail cím: hagyományokhegye@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Hagyományok Hegye Történelmi, Néprajzi és Természetismereti Központ

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ <u>kulturális örökség</u>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

a szakterületi besorolás indokolása: Pápa külterületén található Öreghegy, mint lakott településrész – később a Hántai hegyközség részeként – mindig is a város életének részét képezte a maga természeti környezetével és kulturális hagyományaival.

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:⁴
- nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: 8500 Pápa, Öreghegy, Alsó utca. Hrsz.: 21089

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☐ <u>települési</u>	☐ tájegységi	☐ ágazati

amely értéktár neve: Pápa Város Települési Értéktára

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

Az érték története:

A pápai Öreghegyen található területnek gazdag történelmi múltja van, amely figyelmet érdemel, hisz ezen a területen is laktak a régmúlt időkben. A környék gazdag különböző korokból származó leletekben. A középkori Hánta községekhez tartozott hosszú időn keresztül ez a terület, amely később a XIX. századra a paraszti és a polgári világ szőlőskertjeivé vált. Az 1830-as években a népnyelv elnevezése szerint felépítették Esterházy téglákból a Báróné kúriáját, amelyet különböző tulajdonosok több mint száz éven keresztül használtak. 1945-től orosz, majd magyar lokátorállomásként szolgált. 1964-ben avar kori sírokat találtak a területen a késő avar korból. A honvédség 1988-as kiköltözése után a terület mintegy 20 éven keresztül gazdátlanul és használaton kívül volt. A későbbiek során Pápa Város Önkormányzata tulajdonába került.

Együttműködés keretében a Hagyományok Hegye Egyesület működteti, mint történelmi, néprajzi és természetismereti központ 2002 óta.

A terület 8,5 hektár, mely teljes egészében erre a célra használható.

Az Egyesület a nevét is azért választotta, hisz tagjai az avarkori és a gazdag végvári hagyományokat őrzik. Kész programjuk a Történelem útja. E program részeként főleg diákcsoportokat fogadnak, ahol előadás keretében az avarkori vagy végvári világot idézik fel. Az Egyesület felszerelése is ehhez igazodik, hiszen a ruházat, a fegyverzet, felszerelései ezeknek a koroknak a régészeti leletei alapján készültek. Saját jurta van, amelyben kiállítás mutatja be az avarok történetét és életmódját, azt a rég letűnt időt, melyben valaha itt, a Kárpát-medencében élt ez a nép. Palánkvár idézi a végvárak időszakát, a gyerekek és felnőttek örömeire.

A természet útján végig haladók megismerkedhetnek a hegy növény-, és állatvilágával, a különböző fafajtákkal, táblák és tablók alapján a Bakonyvilág világa elevenedik meg sajátos növényeivel és állataival. A területen éveken keresztül özcsaládok éltek, amelyek a látogatók számának növekedése miatt elvándoroltak. Viszont gazdag a madárpopulációja és a lepkék is szép számmal keresik fel a területet. Kisebb-nagyobb tisztások törlik meg a terület vonulatát. Két invazív fafaj is található a területen, melye sajnos a faállományban uralkodva jellemzik a tájat (zöld juhar, bálványfa).

A néprajz útja, mely kezdeti szakaszban található hivatott arra, hogy a Bakony környékének betyár-, és parasztvilágát bemutassa.

A Kilátó 2014-ben épült a Bakonyerdő Zrt. jóvoltából, mint közjóléti beruházás. Mivel a város legmagasabb pontja itt található, ezért sok irányba lehet kitekinteni, megnézni a környéket. Többek között lehet látni a Somlót és a Ság-hegyet, a Kőszegi hegységet, a Soproni hegységet, a Sokorói dombságot, valamint az Északi-Bakony vonulatait, ide érve a Bakony legmagasabb pontját, a Kőrös hegyet is.

Kedvelt helye a diákcsoportok számára a két-három órás program, melyben megelevenedik Pápa város múltja, avar kori és végvári történelme, egy letűnt világ történelme előadások bemutatásának alapján. A gyerekek kipróbálhatják a vitézi játékok hét próbáját is, mely mindig a legnagyobb sikert aratja. Nyílt napok keretében lehetőség van a terület és az itt lévő egyesületek munkáinak a megismerésére, a nemzeti ünnepeken, a Múzeumok éjszakáján, és a Hegy napján.

Legnagyobb rendezvénye a Hegynek a Hegy napja, mely minden év július második szombatján kerül megrendezésre immáron több mint tíz éve. Az egész napos programban egyik évben a népvándorláskori világ felelevenítése, a következő évben pedig Pápa, mint végvár jelenik meg. A múlt megidézésében különböző hagyományörző csoportok (általában hat-hét) bemutatóit láthatják. Megjelennek benne gyalogos bajvívók, lovas vitézek, életmód és fegyver bemutatók, valamint fegyveres hatásbemutatók. Korabeli ételek és italok kóstolása mellett a gyerekek számára is biztosított a kikapcsolódás a történelmi gyerekprogramok keretében. A kézművesek vására is a történelmi múltba kalauzol.

A Hagyományok Hegye Egyesület fogja össze azokat a csoportokat, akik állandóan vagy időszakosan – programoktól függően – látogatják a hegyet, vagy itt tartják összejöveteleiket, a tagjaik kiképzését. Helyet ad olyan rendezvényeknek, amelyek szellemiségükben illenek a környezetbe. Versenyeket rendeznek, pl. Hét órás íjásverseny, Szkíta együttlövés, Puszták Népe Lovasverseny. A csoportok, a teljesség igénye nélkül: Magyar Királyi Kardforgatók Rendje – Székesfehérvár, Vértes Egyesület – Szár, Szarvaskör Egyesület – Döbrönte, Pápai Huszáregyesület – Pápa, Delta Íjászegyesület – Pápa, Hét csillag Egyesület – Pápa, Pápa Városi Polgárőrség – Pápa, Pápai Lovasclub – Pápa, Kassai Lovasíjásiskola – Pápa, Bakonyalja Népművészeti Egyesület – Pápa.

A Hagyományok Hegye Egyesület szervezi és végzi ennek a hatalmas területnek a működtetését, gondozását. Ebben segítséget nyújtanak a tagok, valamint az egyesületi tulajdonban lévő gépek és felszerelések.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

A történelmi terület és a jelen gazdag tevékenységei alapján kérjük az Értéktárba való felvételt, mint olyan értéket, mely – az országban található kevés hellyel egyetemben - komplexen foglalja magába a történelmi, néprajzi emlékeket éppúgy, mint a természet változatosságát.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

www.hagyomanyokhegye.hu

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.hagyomanyokhegye.hu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

[A Hagyományok Hegye, Pápa - Hazahúzó \(2018-10-19\) - ECHO TV - YouTube](#)

[Bemutatózó videó a Hagyományok Hegyéről - YouTube](#)

[Barangolás Télen a Hagyományok Hegyén Képekben - YouTube](#)

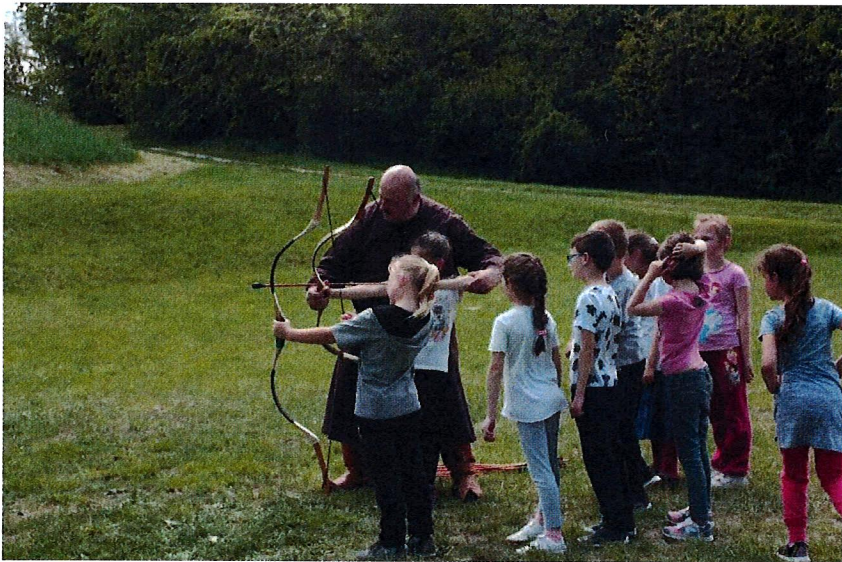
[A Hegy Napja 2012 - YouTube](#)

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

A mellékelt dokumentumok, fényképek a Hagyományok Hegye Egyesület által készített anyagok. Közléséhez az Egyesület hozzájárul.

4. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról

AJÁNLÁS

A „Hagyományok Hegye Történelmi, Néprajzi és Természetismereti Központ” a települési értéktárba való felvételéhez

Pápa város valamennyi szeglete a történelmi múltat idézi. A pápai Öreghegy a régi pápaiak számára a szőlőművelés és kertészkedés fogalmával kapcsolódik össze. Az Öreghegyben termelt borok minősége ugyan nem a híres borvidékek minőségével vetekszik, de a pápai polgárok számára hosszú időig fontos volt a hegyben termelt bor, gyümölcs és zöldségféle.

Az Öreghegy és egyben Pápa város gazdag történelmi múltja, kulturális öröksége kelt életre 2002. évtől, amióta a „Hagyományok Hegye Egyesület” a korábbi lokátor állomás elhagyott és elhanyagolt területét birtokba vette.

A 2014-ben épített Kilátóról, - Pápa város földrajzi fekvéséből adódóan a környék jellemző hegyeit szemlélheti a látogató.

Az Egyesület közel két évtizedes tevékenységével különböző korosztályoknak és társadalmi rétegeknek mutatja be a korai középkor és Pápa város végvári harcainak történéseit,

A diákcsoportok itt elszakadhatnak a technika vívmányai okozta függőségtől és nem csak virtuálisan, hanem valóságosan is kézbe foghatják őseik fegyvereit, felvehetik a középkori emberek ruházatát, megismerhetik a bennünket körül vevő növény és állatvilágot.

A nyílt napok, a Hegy napja és egyéb rendezvények sok embert vonzanak a kellemes környezetben rendezett bemutatókra.

A terület kiválóan alkalmas arra, hogy a városban működő hagyományörző egyesületek itt találkozzanak, gyakoroljanak, közösségekké formálódjanak.

A területen működő „Hagyományok Hegye” néprajzi és természetismereti központ mellett, hogy a pápai Öreghegy korábban rendezetlen területén egy kellemes szabadidő teret hozott létre egyúttal a város és térség lakosságának, - kulturális és történelmi ismereteinek forrása is lett.

Mindezek alapján a Hagyományok Hegye Történelmi, Néprajzi és Természetismereti Központ települési értéktárba való felvételét támogatom.

Pápa 2022. 01. 03.

Bolla Kálmán

Pápai Huszár Egyesület elnöke